

הכנסת

ח"כ חיים אורון

סימוכין: 00240009

ירושלים, כ"ט באדר, התשס"ט

25 מרץ 2009

- דחוף -

לכבוד
השר לביטחון פנים
ח"כ אבי דיכטר
באמצעות פקס

שלום רב,

הנדון: ליווי טיולים

אני פונה אליך, בנושא שבנדון, בעקבות פניית חוגי הסיירות של הקרן הקיימת לישראל. חוגי הסיירות של הקק"ל הינם ארגון נוער חינוכי המקנה ערכים של צניעות, שיתוף, מעורבות קהילתית, שמירת טבע ותרומה משמעותית אזרחית וצבאית. הכלי החינוכי המרכזי של הארגון הוא הטיול בו נפגשים החניכים עם השטח ומתמודדים עם אתגרים אישיים וקבוצתיים.

מפנייתם עולה כי בחודש מרץ 2009 נכנסה לתוקף הנחייה של משטרת ישראל האוסרת על מתנדבים במשמר האזרחי לשמש כמאבטחי טיולים במערכת החינוך. עוד נדרש כי מאבטח טיול יחויב במעבר של קורס "מאבטחי טיולים". כתוצאה מהנחייה זאת טיולים במערכת החינוך יאובטחו אך ורק על ידי חברות אבטחת טיולים. הורים, אחים ומלווים בוגרים לא יוכלו לשמש כמאבטחים בטיולים.

כפי שאתה לבטח יודע, עד למחצית שנות התשעים יצאו טיולים רבים במערכת החינוך בליווי של חיילים בחופשה או הורים מלווים, עם נשק הפרטי או נשק משטרתי. בנוסף, כל אדם בוגר שרות צבאי היה יכול לגשת עם אישור מביה"ס ולשכת תיאום טיולים לתחנת המשטרה ולקבל נשק לליווי טיול. מעבר לכך, צה"ל סייע רבות לתנועות הנוער ובתי הספר ואפשר להשתמש באמצעים לוגיסטיים כגון משאיות צבאיות אוהלים ועוקבי מים, הנושא הביטוחי הוסדר ותנועות הנוער שילמו ביטוח מיוחד בעבור שימוש באמצעים אלו.

בשלב מסוים, החליט צה"ל כי המשמיה אינה צבאית וכי יש חברות אזרחיות שיכולות לספק תמיכה לוגיסטית לטיולי מערכת החינוך. התוצאה המיידית הייתה התייקרות בעלות טיולים, אותה משלמים ההורים. חיילים והורים המשיכו ללוות טיולים וחברות אבטחה התחילו אף הן לספק מאבטחים לטיולים, בעיקר על רקע האינתיפאדה השנייה.

משרד הפנים הוציא הנחייה לפיה בעל נשק פרטי אינו יכול לשמש כמאבטח ובכך הביא לסיומה את האפשרות שהורים ילוו את ילדיהם בטיולים. צה"ל הוציא הנחייה כי חיילים בחופשה לא יכולים ללוות טיולים בשל סיבות ביטוחיות. במקביל, הסכים המשא"ל לספק נשק לליווי טיולים למתנדבים במשא"ל בתנאים מסוימים. סידור זה הביא לכך שהמתנדבים נאלצו לבצע פעילות נוספת במסגרת המשא"ל, אולם במשך שנים רבות הצליחו חוגי הסיירות לעבוד עם המשמר האזרחי, לקבל נשק ולאבטח את הטיולים בצורה הנדרשת ללא גלגול העלויות הכספיות על כתפי ההורים.

בראשית חודש ספטמבר 2008 הייתה אמורה להיכנס תקנה חדשה לתוקף על פיה, רק בוגר קורס מאבטחים יוכל ללוות טיולים במערכת החינוך. חוגי הסיירות הצליחו לדחות את יישום התקנה

עד מרץ 2009 וכעת הם עומדים בפתחו של משבר חמור מאחר ועלות שכירת מאבטח ליום טיול תנוע בין 700-900 ₪ ליום טיול (כולל לילה). את העלות הנוספת ישלמו, כאמור, הורי הילדים המשתתפים בפעילות. בנוסף, עלות הכשרת מאבטחים מקרב המדריכים הינה יקרה מאוד ועומדת על כ 2500-3000 ₪ להכשרת מאבטח. עלות זו חוזרת על עצמה כול שנה בשל תחלופת המדריכים. מעבר לכך, ישנן רק ארבע חברות אבטחה אשר זכו במכרז להכשרת מאבטחי טיולים ואין אפשרות להתארגן ולהעביר את הקורס באופן עצמאי וזול יותר.

מכאן, בעקבות ההנחייה החדשה וההכשרה הנדרשת כעת על ידי המשטרה, עלות ליווי הטיולים תוכפל ואף תשולש, חוגי הסיירות יאלצו להפחית ולבטל טיולים, לקצר את משך הטיול או להעלות את מחיר הטיולים באופן משמעותי. כתוצאה מכך עלולה לחול ירידה משמעותית בכמות הטיולים בשטח, בשל חוסר יכולת של ההורים לשאת בנטל הכספי הנוסף ובשל חוסר יכולת מערכת החינוך, תנועות וארגוני הנוער לשאת עלויות אלו.

מיותר לציין את שהטיולים והכרת הארץ באופן בלתי אמצעי הם נידבך מרכזי בחינוך הנוער לאהבת הסביבה, הטבע, האדם והארץ.

אני פונה אליך בבקשה לבחון בשנית את ההנחיה שנכנסה לתוקפה במרץ 2009 ולבדוק את האפשרות לאפשר אבטחת טיולים על ידי מתנדבים חמושים. כמו כן, אני מבקש לבדוק מחדש את אזורי הטיול, להרחבת האזורים בהם ישנו פטור מליווי חמוש ולאפשר, באופן מיידי, לחיילי צה"ל ללוות טיולים במערכת החינוך עם נשקם האישי בעת חופשתם.

אודה לבדיקתך את הנושא, בהקדם האפשרי, ולעדכוני.

בברכה,

חיים (ג'ומס) אורון